

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА В ОБЛАСТ ГАБРОВО

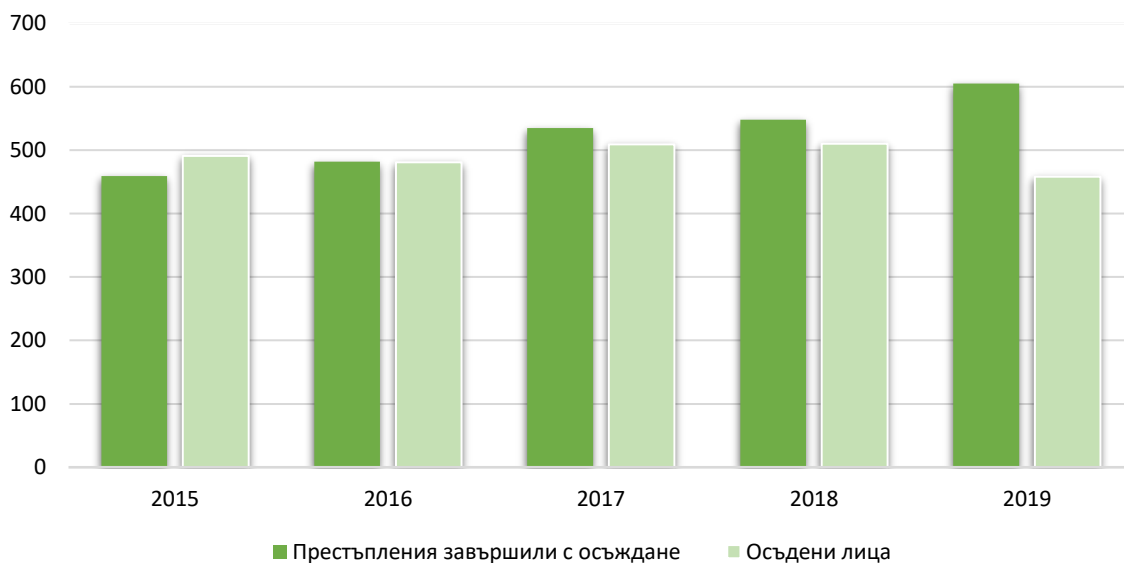
През 2019 г. в област Габрово са приключили делата за 605 извършени **престъпления**. От тях 197 са завършили с ефективно осъждане, 313 – с условно осъждане, 11 – с оправдаване, 4 – с прекратяване, а 80 – с освобождаване от наказание.

С ефективни и условни присъди са приключили делата за 510 извършени престъпления, което е със 6.9 % по-малко в сравнение с 2018 година.

През 2019 г. **обвиняеми** са били 553 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 179 лица, или 32.4% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 279 лица (50.5%);
- освободени от наказателна отговорност са 83 лица (15%);
- оправдани са 8 обвиняеми лица (1.4%);
- прекратени са делата на 4 лица (0.7%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица през периода 2015 – 2019 година

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2019 г. е 458, което е с 10.2 % по-малко в сравнение с 2018 година, когато те са били 510.

Осъдените непълнолетни лица (14 – 17 години) са 20, или 4.4 % от всички осъдени.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2019 г. най-голям е броят на **общоопасните престъпления** в областта – 344, или 67.5% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителни присъди. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 294, или 64.2% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година, през 2019 г. се наблюдава намаление на броя на престъпленията (с 2.0%), а броят на осъдените лица намалява (с 3.0%).

В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* – 225, или 65.4% от общия им брой. За извършването им са осъдени 201 лица, или 68.4% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.

Престъпленията, свързани с наркотици през 2019 г. в област Габрово са 110, а наказаните за тях лица са 87.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане през 2019 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 85 извършени престъпления (16.7% от всички, завършили с осъждане), което е с 23.4% по-малко в сравнение с предходната година, когато те са били 111. Осъдените лица са 90, или 19,7% от общия брой на осъдените през 2019 година.

Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите на имущество* – 70.6% от престъпленията против собствеността и 11.8% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата на 60 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 64.

По своята правна криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността. През 2019 г. за 4 грабежа са осъдени 4 лица.

На територията на областта са извършени 12 измами и са осъдени 14 лица, или 15.6% от осъдените за престъпления против собствеността.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомна енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно уквивателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

Престъпления против стопанството³

През 2019 г. с осъдителна присъда са приключили делата за 22 извършени престъпления против стопанството, или 4.3% от общия брой на наказаните престъпления, като за тях са осъдени 22 лица, или 4.8% от всички осъдени.

Престъпления против личността⁴

През 2019 г. са наказани 28 престъпления против личността (5.5% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 27 лица, или 5.9% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

Сред престъпленията против личността най-много са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 20 престъпления. Броят на осъдените лица за извършването на този вид престъпления е 19, или 70.4% от общия брой на осъдените за извършени престъпления против личността.

С изключително висока обществена опасност сред престъпленията против личността са *умишлените убийства*. С осъдителна присъда е завършило делото за 1 опит за убийство, като за извършването му е осъдено 1 лице.

С осъждане са приключили 5 наказателни дела за *разврат*, а осъдените лица са 5.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2019 г. в област Габрово са осъдени за извършването на:

- престъпления против брака, семейството и младежта – 11 лица (2.4%);
- документни престъпления – 7 лица (1.5% от всички осъдени);
- престъпления против дейността на държавните органи – 4 лица (0.9%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие – 2 лица (0.4%).

Осъдени лица по пол и възраст

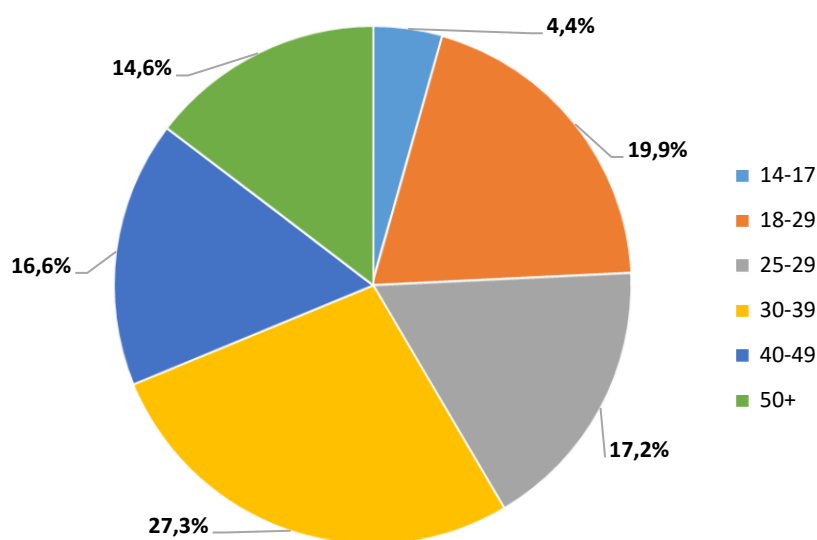
Разпределението на осъдените през 2019 г. лица по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже е 436, или 95.2% от всички осъдени лица. Най-голям е дялът на мъжете във възрастовата група 30-39 години – 26.8% от общия брой на осъдените мъже.
- Осъдените жени са 22 (4.8%).

³ Включват общо стопански престъпления, престъпления против кредиторите и в отделни стопански отрасли, против митническия режим и против паричната и кредитната система.

⁴ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица през 2019 г. по възраст

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на лишените от свобода. През 2019 г. те са 382 или 83.4% от общия брой на осъдените лица. Най-висок е относителният дял на лишените от свобода за срок от 6 месеца до една година (43.5% от всички осъдени на лишаване от свобода), следвани от лишените от свобода за срок до 6 месеца – 38.7%.

Наказанието „пробация“ е наложено на 41 лица, с „глоба“ са наказани 34 лица, а с „обществено порицание“ – 1 лице.

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминална активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на наказателноотговорното (на 14 и повече навършени години) средногодишно население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.